

Summer School 2024

מדעי הרוח והחברה פוגשים בינה מלאכותית

קול קורא לבית ספר קיץ של המרח"ב הדיגיטלי:

מדעי הרוח והחברה פוגשים בינה מלאכותית

בהמשך להצלחת בית ספר הקיץ שערכנו בשנה שעברה והוביל לשיתופי פעולה מחקרים אינטר-דיסציפלינריים, נקיים השנה את בית ספר הקיץ השני של המרח"ב הדיגיטלי. השנה נתמקד בתחום פורץ הדרך של הבינה המלאכותית, בשימושיה המגוונים ובאפשרויות שהיא פותחת עבור מחקרים במדעי הרוח והחברה.

[המרח"ב הדיגיטלי של האוניברסיטה הפתוחה](#) מזמין אתכן ואתכם להגיש מועמדות לבית ספר קיץ במדעי הרוח והחברה הדיגיטליים, שעתיד להתקיים בתאריכים **9-11 בספטמבר 2024**.

בשנה וחצי האחרונות, התעצמה השפעתה של הבינה המלאכותית על תחומים רבים ועל החברה בכלל. מה תפקידה של הבינה המלאכותית במדעי הרוח והחברה? כיצד יכולים חוקרים וחוקרות בתחומים אלה לרתום את כוחו של ה-AI עבור המחקר?

שילוב שיטות חישוביות במחקר של מדעי הרוח והחברה מביא אתו צורת חשיבה שונה, המאפשרת התבוננות על מושאי המחקר מזוויות חדשות ויצירת מחקרים בקנה מידה שאינו אפשרי אחרת.

פירוט כללי על הסדנאות:

- **ד"ר אבי שמידמן**, אוניברסיטת בר אילן - **למידת מכונה על פי שיטת "few-shot"** – בסדנה זאת נלמד על היכולות המפתיעות של מערכות ממוחשבות חדשות ללמידת מכונה על פי דוגמאות בודדות ("few-shot learning"). בין היתר נתמקד ביישום השיטה כדי להפיק תרגום מכונה שמותאם לסגנונות שונים. המשתתפים והמשתתפות בסדנה יקבלו קישור למערכת אינטראקטיבית של למידת "few shot", ותהיה הזדמנות לכל אחד ואחת לבצע ניסויים יצירתיים לפי בחירה, הן בתרגום מכונה בפרט והן ב few-shot learning באופן כללי.
- **אורן אליאב**, אמן, מרצה בשנקר וסמינר הקיבוצים – **דימוי, דמיון ובינה מלאכותית** – דמיינו מראת קסם. מה שלוחשים לה, מיד רואים. או שלא... בסדנה זו נכיר מחוללי דימויים כגון פלייגראונד ופיירפלי, ונשחק איתם כדי ליצור תמונות באמצעות מילים, תוך כדי תקשורת עם מודלי שפה גדולים (LLMs), כגון ChatGPT ו-Groq. מהפכת מסנתזי הדימויים מאפשרת ליצור דימוי בדרך שמעולם לא העלינו על הדעת ופותחת בפנינו עולם

Summer School 2024

מדעי הרוח והחברה פוגשים בינה מלאכותית

חדש של אפשרויות יצירתיות. לרשותנו עומדים כלים חזקים אך חמקמקים, מופלאים ומתעתעים. נותר רק לדמיין, ולבקש.

- **אלכס אפשטיין**, סופר ואמן – **כתיבה יוצרת בעזרת בינה מלאכותית** – האם מכונות יכולות לכתוב פרודה ושירה טוב מבני האדם, ולהפך? בסדנה מעשית זו נתנסה בכתיבה יצירתית, ניסיונית ופרועה של סיפורים קצרים ושירה באמצעות כלי AI שונים.
- **גלעד גוטמן**, האוניברסיטה הפתוחה – **למידת מכונה ללא תכנות** – בסדנה זו תתוודעו למתודות בלמידת מכונה ולפוטנציאל המחקרי העצום שגלום בהן עבור מדעי הרוח והחברה. תכירו בסדנה מגוון מנגנונים באמצעותם מאמנים בינה מלאכותית, ותלמדו בפועל כיצד לבנות מודל בשיטת תכנות חזותי, שיטה שאינה דורשת כלל ידע בכתיבת קוד.
- **ד"ר יפתח אשכנזי**, האוניברסיטה הפתוחה – **מחר חופשי עם קוד (ובינה מלאכותית)** – בסדנה נלמד כיצד אפשר לרתום את המודלים הלשוניים, כדי לבנות קוד מותאם אישית לצרכי המחקר, וכיצד ניתן לדעת לבנות ולהפעיל קוד גם ללא ידע מוקדם בתכנות.
- **לירון דרזנר-מישקין**, המכללה האקדמית ספיר – **כתיבה חכמה: שימוש בכלי בינה מלאכותית ליצירת תכנים** – במהלך הסדנה נבצע 2-3 משימות ישומיות בשימושי כלי בינה מלאכותית ליצירת תכנים אקדמיים בצורה יצירתית וחדשנית. הסדנה תכלול מספר כלי בינה מלאכותית כגון, מפת חשיבה, שיחות עם אנשים מההיסטוריה, שיחות עם ספרים ועוד, זאת בכדי למצוא רעיונות לכתיבה מחקרית וביסוס עמדות בכתיבה אקדמית.
- **ד"ר רונה אבירם**, ביולוגית, חוקרת היסטוריה של המדע – **בינה מלאכותית לזיהוי שינויים סמנטיים** – התפתחות של גרסאות ערכים אנציקלופדיים כ"טקסט חי" מהווה קרקע פורייה להפעלת כלי מחקר חישוביים בכלל, ואלו של בינה מלאכותית בפרט. בסדנה נעבוד עם כלים כגון ChatGPT, Voyant, Google looker ועוד, על מנת לזהות ולנתח שינויים סמנטיים. כמקרה בוחן נתמקד בתחום הבינה המלאכותית עצמו, ונתחקה אחר התמורות שחלות בו חדשות לבקרים.
- **ד"ר שני אבנשטיין סיגלוב**, אוניברסיטת תל-אביב – **בין בינה מלאכותית יוצרת ומידע חופשי ופתוח: מבוא לאתגרים והזדמנויות במחקר האקדמי**: במהלך הסדנה ניחשף לפעילות תנועת ויקימדיה ועקרונות תנועת התוכן החופשי, השלכותיהם על בינה מלאכותית יוצרת, ועיקרי האתגרים וההזדמנויות שמזמנת הבינה המלאכותית היוצרת בעשייה המחקרית והאקדמית. נבחן ונתנסה בכלים שהשפיעו על העשייה המחקרית והאקדמית, תוך התמקדות בכלים המשמשים לסקירת ספרות ושיתוף ידע ותובנות.

Summer School 2024

מדעי הרוח והחברה פוגשים בינה מלאכותית

יום לפני בית הספר, ב-8 בספטמבר 2024, יתקיים כנס בו נציג ונתייחס לשאלות הגדולות הנוגעות למפגש בין בינה מלאכותית ומדעי הרוח והחברה – כיצד משפיעה הבינה המלאכותית על החברה? מה הן המורכבויות האתיות הכרוכות בבינה מלאכותית איתן עלינו להתמודד? כיצד יש להבין את מערכת היחסים בין האדם וה-AI? ועוד... (תוכנית הכנס תופץ בנפרד).

מטרת בית הספר היא להכיר לחוקרות ולחוקרים ולתלמידי מחקר את מדעי הרוח והחברה הדיגיטליים, להציג את דרך החשיבה המחקרית של התחום, ולהקנות ידע יישומי במתודולוגיות ובשימוש כלי הבינה המלאכותית.

הרישום הוא על בסיס תחרותי ופתוח לחוקרות וחוקרים וכן ולתלמידי מחקר בתחום מכלל האוניברסיטאות בישראל. בחירת המועמדים תיעשה בידי ועדה של המרח"ב הדיגיטלי. שפת ההוראה בבית ספר קיץ הינה עברית.

שימו לב:

- ההשתתפות בבית הספר היא ללא תשלום.
- אין צורך בידע מוקדם בתכנות או בסטטיסטיקה.
- בית הספר יתקיים באוניברסיטה הפתוחה ברעננה מהשעה 9:00 עד 17:00.
- יש להתחייב לנכוח בשלושת ימי בית הספר במלואם, וכן בכנס שיתקיים יום לפני ב-8.9. אין אפשרות להשתתפות חלקית.
- יש להביא מחשב נייד לכל הימים.
- יש להתקין מראש תוכנות ולהעלות חומרים לפי הוראות שיועברו לפני מועד בית הספר.

מועמדות ומועמדים המעוניינים להשתתף מתבקשים למלא את [הטופס הדיגיטלי](#).

המועד האחרון להגשת מועמדות הוא 10.7. הודעות ימסרו עד ה-21.7.